

Utrikesutskottets betänkande

1976/77:14

med anledning av motion om bojkottåtgärder mot Chile

Motionen

I motionen 1976/77:57 av herr Werner m. fl. (vpk) föreslås att riksdagen hemställer hos regeringen

1. att ta initiativ till bojkott av Chilejuntan på alla plan,
2. att i internationella sammanhang aktivt verka för att inga krediter, lån eller några former av bistånd kommer Chilejuntan till godo,
3. att inom den s. k. Parisklubben verka för att Chile inte beviljas några skuldlättnader,
4. att framlägga förslag som stoppar svenska företags kapitalexport till Chile,
5. att i alla internationella sammanhang verka för en total bojkott av fascistjuntan i Chile enligt de rekommendationer som finns utarbetade i den chilenska landsorganisationen CUT:s solidaritetsplattform.

Utskottet

Praktiskt taget likalydande yrkanden som de nu aktuella framfördes förra året i motionen 1975/76:208, vilken avslogs av riksdagen i början av december 1976 på grundval av utskottets betänkande i ärendet (UU 1976/77:7).

I betänkandet återgavs bl. a. de starkt kritiska uttalanden som under FN:s generalförsamling i höstas gjordes av Sveriges utrikesminister och FN-ambassadör mot det förtryck och de allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna som satts i system i Chile. Sverige medverkade till en FN-resolution härom.

Vidare lämnades i betänkandet exempel på svenskt motarbete i olika internationella organ av att krediter, lån, bistånd eller skuldlättnader beviljas Chile så länge de flagranta kränkningarna av mänskliga rättigheter fortsätter där. Utskottet utgick från att denna politik skulle fullföljas.

Sedan utskottet behandlade sistnämnda motion har regeringen vid två ytterligare tillfällen tagit ställning mot lån till Chile genom Världsbanken resp. bistånd genom FN:s utvecklingsprogram (UNDP).

Sålunda röstade Sverige tillsammans med övriga nordiska länder i december 1976 mot ett förslaget nytt lån till Chile från Världsbanken. Redan tidigare under hösten hade de nordiska länderna rest invändningar mot en avsiktsförklaring från bankens sida att uppta förhandlingar med Chile om det planerade lånet. Ett antal övriga västeuropeiska länder markerade genom att lägga ner sina röster också ett avståndstagande från det aktuella

lånet, som dock beviljades.

Vid UNDP:s styrelsemöte i slutet av januari i år antogs bl. a. ett nytt landprogram för FN-bistånd till Chile under femårsperioden 1977–1981. På samtliga nordiska länders vägnar framförde den svenske FN-ambassadören att dessa länder inte kunde stödja ifrågavarande bistandsprogram för Chile. Han hänvisade därvid bl. a. till den totala frånvaron av socialt medvetande såväl i den chilenska ekonomiska politiken som när det gäller det aktuella landprogrammets innehåll. Vidare uttalade han de nordiska ländernas starka avståndstaganden från Chile med anledning av att flera vädjanden från FN, ILO, UNESCO etc. till Chile att respektera de grundläggande mänskliga rättigheterna förblivit obeaktade. Liknande uttalanden gjordes av bl. a. Nederländerna, Italien och Belgien.

I det inledningsvis återopade betänkandet avvisades tanken på en ensidig svensk ekonomisk bojkott riktad mot Chile och hänvisades till FN-stadgans regler för internationella bojkotter och sanktioner varvid förutsätts beslut av FN:s säkerhetsråd. Utskottet fann det likväl angeläget att Sverige också i fortsättningen inom FN och på andra håll verkar för att få till stånd en allt bredare internationell opinion mot det förtryck som pågår i Chile. Däri ingår givetvis stöd till alla realistiska förslag om åtgärder som innebär effektiva internationella påtryckningar på den nuvarande Chileregimen.

Under hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen avslår motionen 1976/77:57.

Stockholm den 8 mars 1977

På utrikesutskottets vägnar

ALLAN HERNELIUS

Närvarande vid ärendets slutbehandling: herr Hernelius (m), fru Lewén-Eliasson (s), herr förste vice talmannen Bengtson (c), herr Adamsson (s), fru Nilsson i Kristianstad (c), herrar Palm (s), Åberg (fp), Göransson (s), fruar Jonäng (c), Sundberg (m), herrar Ericson i Örebro (s), Korpås (c), fru Sigurdsen (s), herrar Wirmark (fp) och Jan Bergqvist i Göteborg (s).